

Undervisning om Israel måste prövas i ljuset av NT

[Magnus Jonegård](#) menar i sin debattartikel att svenska frikyrkor talar för lite om judarnas och Israels roll i Guds plan. Han understryker samtidigt, helt korrekt, att det endast finns en frälsningsväg och att den går genom Jesus Kristus, för judar såväl som för hedningar. I den frågan råder ingen oenighet. Frågan gäller i stället vad det är kyrkan förväntas undervisa om, och på vilka bibliska grunder, när det gäller det judiska folkets och landets fortsatta roll efter Kristus. När Jonegård skriver att Gud i sin strategiska plan "fortfarande använder detta folk och land", gör han ett teologiskt påstående som förtjänar att prövas i ljuset av Nya testamentet.

Romarbrevet 11 är avgörande i denna diskussion. Paulus slår där fast att Gud inte har förkastat sitt folk och att judarna är "älskade för fädernas skull" (Rom 11:28). Gud ångrar inte sin kallelse. Detta måste kyrkan ta på största allvar. Men samma kapitel är också tydligt med att judar utan tro på Jesus för tillfället är bortbrutna från olivträdet, medan hedningar genom tron på Kristus har inympats (Rom 11:17-24). Det är inte fråga om två parallella träd eller två separata förbundsordningar, utan om ett träd, där tillhörigheten nu avgörs av relationen till Kristus.

Paulus tillskriver inte judarnas nuvarande nationella eller religiösa situation någon självständig frälsningshistorisk funktion, och han säger heller inte att de bortbrutna grenarna fortsätter att leva av roten på ett annat sätt. Tvärtom beskriver han deras situation som präglad av otro, om än inte hopplös. Hoppet är knutet till möjligheten att de åter kan inympas "såvida de inte framhårdar i sin otro" (Rom 11:23).

Romarbrevet 11 ger alltså grund för förbön, ödmjukhet och hopp, men inte för att teologiskt bekräfta ett fortsatt giltigt folk- eller landförbund frikopplat från Kristus.

Jonegård hänvisar till Guds förbund med Abraham och löftet om landet som evigt (1 Mos 17:7-8). Men Nya testamentet tolkar Abrahamslöftet konsekvent kristologiskt. Paulus skriver: "de som har tron är Abrahams barn" och i honom "ska alla folk bli välsignade" (Gal 3:7-8). Löftet uppfylls inte genom etnicitet eller nationstillhörighet, utan genom tron på Kristus.

Paulus är också tydlig med att de fysiska ättlingarna inte automatiskt är delaktiga i löftet: "Israel är inte alla som kommer från Israel" (Rom 9:6) och

”om ni tillhör Kristus är ni också avkomlingar till Abraham och arvtagare enligt löftet” (Gal 3:29).

Detta innebär inte att Gud har övergett judarna, men det innebär att Abrahamslöftet i Nya testamentet inte längre fungerar som ett mandat för att teologisera om land och folk frikopplat från Kristus.

Samma princip gäller Gamla testamentets profetior. Hesekiel 37 talar om ett återförenat Israel där nord- och sydriket blir ett folk och där Guds helgedom ska stå ibland dem ”för evigt”. Denna profetia används ofta för att tala om ett framtida nationellt Israel.

Men utöver att vi kan konstatera att nord- och sydriket aldrig har återförenats, beskriver Nya testamentet både församlingen som helhet och den enskilda troendes kropp som Guds nya tempel där Anden bor och där Jesus är överstepräst (se exempelvis Hebr 9:11-12). Därmed flyttas Guds närvaro från plats och byggnad till Kristus och hans och våra kroppar, vilket gör en återgång till ett geografiskt tempel eller ett landteologiskt centrum teologiskt svår att motivera efter Kristus.

Det är därför teologiskt rimligt att förstå Hesekiels vision som uppfylld i Kristus, snarare än som en ännu ouppfylld nationell framtidsvision.

Vad innebär detta för kyrkans undervisning, den som Jonegård efterfrågar mer av? Att Gud inte har övergett judarna innebär inte automatiskt att kyrkan har mandat att tala normativt om det judiska folkets eller staten Israels nuvarande roll i Guds plan. Nya testamentets fokus ligger konsekvent på Kristus, hans kropp och evangeliets spridning till alla folk.

Kyrkan ska därför:

be för judarna och deras omvändelse

erkänna Guds trofasthet mot sina löften

avvisa varje form av högmod eller förakt

Men kyrkan bör också vara försiktig med att tala om folk, land och nation som teologiska storheter efter Kristus, när Nya testamentet inte tydligt gör det. Att hålla fast vid detta är inte att förneka Israels betydelse i frälsningshistorien.

Det är att låta Kristus förbli centrum för all kristen undervisning, också när vi talar om Israel.

Petter Brolin, kväkare

REPLIK Läs fler inlägg på Dagen.se/debatt